

ባህላዊ መንጎኛ Haifaa አንጻር SGGG

ዝኸነ ግዳይ ጾታዊን ጾታውን ዓመጽ (SGGG) ብዛዕባ ተመክሮታቱ ክዛረብ የጸግሞ እዩ። ካብ ዘሕዝን ፍጻሜታት ዝደሓኑ ሰባት ሙብዛሕትኡ ግዜ ዋለ እኳ እቲ ዓመጽ ናቶም ንጋ እንተዘይኮነ ቃንዛኦም ባዕሎም ክስከሙ ዘለዎም ኮይኑ ይስምዖም። ኣብ ሓዳስ ሃገር፣ ካብ ቤተሰብን ፈተውትን ርሒቕካ ብምህላውካ፣ ዝምጥን ደገፍ ክትረክብ ዝያዳ ከቢድ እዩ። ሓደ ሰብ ዝኸኑ ሓሳባት እንተ ሂብዎም ክሕግዝ ይኽእል እዩ።

ባህላዊ መንጎኛ Haifaa

እቶም ናይ SAMEN ፕሮጀክት ባህላዊ ኣማኸርቲ ሓደ ቋንቋ ይዛረቡ፣ ናይ ስደተኛታት ድሕረ ባይታ ኣለዎም፣ ኣብ ናይ ጥዕና ክንክን እውን ተመክሮ ኣለዎም። ከም ውጽኢቲ ድማ ነቶም ካብ SGGG ዝደሓኑ ናብ ዝሓሸ መጻኢ ክኸዱ ክሕግዎም ይኽእሉ እዮም። ኣብ ሆላንድ ኣብ መንጎ ሓደስቲ መጻእትን ሰራሕተኛታት ክንክን ጥዕናን ዘሎ ፍልልይ ይሸፍኑ።

Haifaa ሓንቲ ካብተን ናይ SAMEN ፕሮጀክት ቋንቋ ዓረብ ዝዛረባ ባህላዊ መራኸብቲ እያ። እዚ ፕሮጀክት እዚ ኣብ መንጎ ኣህጉራዊ ትካል ስደትን ሓካይም ዓለምን ዝተገብረ ምትሕብባር እዩ። Haifaa ሓኪምን ኣብ ፖሊሲን ምትደራን ክንክን ጥዕናን ክኣላትን እያ። ብተወሳኺ ኣብ ሰብኣዊ ሓገዝ ልዕሊ ዓሰርተ ክልተ ዓመት ተሞክሮ ኣለዋ። Haifaa ከምትገልጽ፡- "ኣብ የመንን ኣብ ሆላንድ ኣብ ዝርከባ ኣህጉራውያንን ከባቢያዊን ትካላት ብምትሕብባር፣ ነቶም ኣብ ድኽነት ዝርከቡ ሰባት ዘጋጥሞም ብድሆታት ኣጸቢቐ እፈልጦ እየ። በዚ ተመኩሮታት መሰረት እሙን መሓዘ እየ፣ ብተወሳኺ እውን ቀረባ ተረካቢት እየ"።

Haifaa ካብ መበቆል ሃገራ የመን ገዳፋ ናብ ሆላንድ መጻኢ ኣላ። በዚ ምክንያት እዚ ድማ ናይ ሓደ ሃዲሙ ዘሎ ሰብ ኣካላውን ኣእምሮኣውን ሳዕቤን እንታይ ምኃኑ ትፈልጥ እያ። ንሳ ክእም እትገልጽ፡- "ኣብ ስደትን ኣብ መንጎ ባህልታት ምርድዳእን ሓብራዊ ድሕረ ባይታ ስለዘለዎም፣ ሓደስቲ መጻእቲ ንኸማይ ዝኣመሰሉ ባህላዊ መንጎኛታት ክቐርቡ ዝቐለለ ይረኽቡ። ብሰንኪ እቲ ዘለና ቦታ ንሰባት ብዝበለጸ ክንድግጭም ንኸእል ኢና፣ ነቲ ዝተሓላለኸ ነገር ንርድኡ ኢና፣ ክንሕግዝ ድልዎት ኢና፣ ንተመኩሮታት ብጥንቃቄ ንሰምዖ ኢና፣ በዚ መገዲ እዚ ድማ ምትእምማን ክንሃንጽ ንኸእል ኢና"። Haifaa ኣብ ሓደ ኣብነት ብምጥቃስ፣ ናይ ሓደነት መርገጺኣ እንታይ ተወሳኺ ረብሓ ከምዘለዎ ትገልጽ፡- "ሓንቲ ካብ ኣፍሪቃ ናብ የመን ዝተሰደደት ጻል ኣንስተይቲ ትዝከረኒ። ብጻታዊ ዓመጽን ዘይተጸበየት ጥንሲን ሓዊሱ፣ ከቢድ

ስንባደ ኢጋጢምቀ ነይሩ እዩ። ጉጅለና ኣብቲ እዋን ዘድልዩ ደገፍ ሂቡዎ፡- ስነ-ኣእምሮኣዊ ክንክን፣ ሕክምናዊ ክንክን ከምኡ'ውን ሕጋዊ ደገፍ። እዚ ድማ ዕዮና ኣገዳሲ ምዃኑ ጥራይ እዩ ዘርእ። ኣብ ጽንኩር ኩነታት ንዝርከቡ ሰባት ክንሕግዝ ኢና'።

Haifaa እፃረቦ ኣብ ልዕሊ እቶም ካብ ግጭትን ኩናትን ዝሃድሙ ሰባት ዝፍጸም ዓመጽ ዝዓበዩ ጸገም ዘጠቓለለ እዩ። ኣብ 2015 ዝተኸየደ ሙጽናዕቲ፣ ካብ 61-80% ደቂ ኣንስትዮ ስደተኛታትን ካብ 25-56% ደቂ ተባዕትዮ ስደተኛታትን ጸታዊ ዓመጽ ከምዘጋጠሙም ዮርኢ። ብሰንኪ እቲ ኣብ'ዚ ኣርእስቲ'ዚ ዘሎ ጸላሞ፣ ኣብ ሓቂ፣ እቲ ቐጽሪ ካብዚ ንላዕሊ ክኸውን ይኸእል'ዩ።

እዚ ዘሰንብድ ኣሃዛት እኪ እንተሃለወ፣ ወሰንቲ ውልቀሰባት ተስፋን ምትእስሳርን ይፈቐዱ። Haifaa ነዚ ዘነቓቕሕ ኣብነት ኣካፈለ፡- "ኣንቲ ሰበይቲ ግዳይ ዘይሕጋዊ ምስግጋር ደቂ ሰባትን ጸታዊ ዓመጽን ከም ዝኸነት ነገራትና። ምስ መሻርኽቲ ትካላት ብምዃን ንኸትሓዊ ዘድልዩ ደገፍ ክንህባ ንኸእል ኢና።" Haifaa ካብ ውልቃዊ ደገፍ ብተወሰኹ፣ ብዘዕባ ጸታዊ ጥዕና ዝምልከት ሓበሬታ እውን ትህብ። "እዚ ዝርርብ እዚ ካብ ዝተፈላለዩ ባህላዊ ድሕረ-ባይታ ንዝመጹ ሰባት ዘራኽብ እዩ። ንኩሎም ኣብዚ ዝርከቡ ሰባት ብዘዕባ ተመኩሮታቶም ክዘረቡሉ ዝኸእሉ ውሑስ ባይታ ንፈጥር" ትብል Haifaa። Haifaa ብዘዕባ እቲ ዓቢ ስእሊ ብምጥቃስ ከምዚ ትብል፡- "ኣብ ዝተለፉ ኣዋርሕ፣ ጉጅለ SAMEN ናይ ምትሕብባርን ርህራሄን ሓይሊ ዘርኢ ንጥፈታት ኣካይዱ እዩ። ብሓባር ኪንና ኣብ ውሽጢ ማሕበረሰባትና ጽቡቕ ተሞክሮታት ንፈጥር።"

ባህላዊ መንግሥታት ኣብ እዋን ዋክ-ኢን ክለኒክ ሓካይም ዓለም።